

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Melnic Eduard în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Radu Evgheni XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în s. XXXXX, r-nul
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.03.2018 – 29.11.2019;

Instanța de apel: 06.12.2019 – 29.09.2020;

Instanța de recurs: 28.06.2021 – 03.11.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 29 noiembrie 2019, Radu Evgheni a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(2) lit. a) și b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Bodiou Valentin, în privința căruia hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Radu Evgheni fiind anterior judecat la 08 august 2013, în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe 15 octombrie 2017, la aproximativ ora 03.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând împreună cu Șalgan Ghenadi, Zmeu Constantin și Bodiou Valentin, aflându-se în sat. XXXXX, raionul XXXXX, în stradă, în fața barului „Fast Club”, fără nici un motiv, din intenții huliganice, demonstrând o obrăznicie deosebită și o lipsă totală de respect față de societate, încălcând liniștea publică, în prezența la mai multe persoane, i-au maltratat pe minorii, Lungu Petru și Frumuzachi Cristi care în acea seară erau prezentatori de muzică în localul respectiv. Radu Evgheni s-a exprimat cu diferite cuvinte necenzurate și i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului lui Lungu Petru, provocându-i dureri fizice.

Pe baza stării de fapt, confirmată de probele administrate, instanța de

judecată a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. a) și b) Cod penal, individualizată prin „*huliganismul, adică, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și comise cu obrăznicie deosebită, de mai multe persoane și de către o persoană care anterior a săvârșit un act de huliganism.*”.

3. Avocatul Negru Olesea în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Radu Evgheni să fie achitat.

În motivarea cererii avocatul a invocat că, nu a fost suficient argumentată învinuirea adusă fără a fi dovedită existența în acțiunile lui Radu Evghenii a elementelor constitutive a infracțiunilor imputate.

Instanța de judecată nu a dat o justă apreciere suportului probatoriu acumulat, nu au fost analizate declarațiile inculpatului în coroborare cu probele administrate. Aprecierea corectă a probelor ar confirma poziția inculpatului și ar fi condus la soluția corectă. Unica soluție posibilă în circumstanțele menționate este pronunțarea unei sentințe de achitare a lui Radu Evghenii de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. a) și b) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, au permis instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile inculpatului Radu Evghenii a indicilor infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. a) și b) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și comise cu obrăznicie deosebită, de mai multe persoane și de către o persoană care anterior a săvârșit un act de huliganism.

Instanța de apel a menționat că, locul desfășurării acțiunilor din 15.10.2017, este un loc public s-a reținut atât din declarațiile părților vătămate, martorilor, cât și din starea de fapt constatată prin procesul-verbal de constatare la fața locului din 15.10.2017. Or, acțiunile huliganice au fost comise de către Radu Evghenii în satul XXXXX, raionul XXXXX, în stradă, în fața barului „Fast Club” unde la acel moment potrivit declarațiilor părților vătămate și a martorilor, se aflau mai multe persoane care se distrau în clubul de noapte și care ulterior au ieșit afară în legătură cu situația creată de către inculpații Radu Evghenii și Bodi Valentin prin acțiunile sale îndreptate împotriva părților vătămate Lungu Petru și Frumuzachi Cristi.

Totodată, a fost reținut declarațiile părții vătămate Lungu Petru prin care s-a indicat că, „...la data de 15.10.2017 orele 03:30 acesta presta servicii de DJ în clubul de noapte „Fast Club” din sat. XXXXX. În club era Radu Evghenii cu încă 4 persoane și serveau băuturi alcoolice. După ce au plecat majoritatea a fost anunțat să închidă muzica și să oprească luminile. După aceasta a ieșit afară să

petreacă două domnișoare, în acel moment a văzut că afară Radu Evghenii le acosta pe cele două domnișoare, iar el i-a spus să le dea pace fetelor să plece. Fetele erau fostele colege de clasă, Crețu Lilia și a doua fată pe nume Cristina. După ce le-a spus acele cuvinte a dorit să intre înapoi în club, iar Radu Evghenii a sărit peste el și l-a doborât la pământ, lovindu-l cu pumnul și îl numea cu cuvinte necenzurate...”.

Subsecvent, instanța de apel nu a reținut argumentele invocate de apărare cu privire la faptul că, în rezultatul cercetării judecătorești nu a fost suficient argumentată învinuirea adusă fără a fi dovedită existența în acțiunile lui Radu Evghenii a elementelor constitutive a infracțiunilor lui imputate, or, de către acuzare au fost prezentate probe pertinente care dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului Radu Evghenii în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. a), b) Cod penal.

Instanța de apel a reiterat că, nu pot fi reținute ca fiind plauzibile argumentele apărării privind achitarea inculpatului Radu Evghenii, or, de către instanța de fond au fost cercetate în ansamblu probele, cercetate în ședința instanței de apel, fiind analizate prin prisma art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al coroborării lor. Astfel, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Cu referire la aplicarea pedepsei penale inculpatului, instanța de apel a notat că, instanța de fond, la stabilirea pedepsei a ținut cont de întreg spectru de circumstanțe, și anume de atitudinea acestuia față de cele săvârșite. Or, legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Cod penal. Iar individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Ca concluzie asupra celor etalate, instanța de apel a conchis că, la individualizarea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de cele trei principii care urmează a sta la baza individualizării pedepsei, sancțiunea aplicată inculpatului, Radu Evghenii, fiind legală, echitabilă și individualizată.

5. Avocatul Melnic Eduard în numele inculpatului, a solicitat repunerea în termen a recursului, casarea totală a deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă rejudecarea cauzei penale de către instanța de apel.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, își dezacordul cu încadrarea juridică a faptei în baza art.287 alin.(1) lit. a) din Cod penal, deoarece săvârșirea infracțiunii de către o persoană, care a fost condamnată anterior pentru o infracțiune similară, cade sub incidența art.77 alin.(1) lit. a) Cod penal, aceasta fiind considerat condamnat din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare (art.65 alin.(3) pct. 1) Cod de procedură penală) până în momentul stingerii antecedentelor penale, conform prevederilor art.art.110 - 111 Cod penal. La caz, s-a constată faptul că, Radu Evgheni condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în baza sentinței de condamnare din 08 august

2013, în termenul de probă nu a comis infracțiuni, ceea ce, constituie temei de a considera, în conformitate cu art.111 alin.(1) lit. d) Cod penal, că persoana respectivă nu are antecedente penale.

Referitor la pedeapsa penală aplicată inculpatului, recurentul a menționat că, fiind analizate pedepsele penale aplicate persoanelor pentru săvârșirea infracțiunii din speță, a reținut că numai în privința lui Radu Evgheni a fost aplicată pedeapsa cu închisoarea. În condițiile date, când ceilalți coparticipanți s-au ales cu pedepse non privative de libertatea, consideră că instanța de judecată, în lipsa unei aprecieri obiective a rolurilor fiecăruia în cadrul infracțiunii imputate, a comis o discriminare în cadrul aplicării criteriilor de individualizare a pedepsei penale, or o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Prin dispoziția art.75 alin.(1) Cod penal, o pedeapsă echitabilă constituie de fapt o cerință a principiului echității în dreptul penal, care obligă instanța să-i aplice inculpatului o pedeapsă legală și individualizată, capabilă de a restabili echitatea socială și de a realiza celelalte scopuri ale pedepsei penale, în conformitate cu art.61 alin.(2) Cod penal.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursul declarat de partea apărării, menționând că acesta urmează a fi respins ca declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 22 septembrie 2020 (f.d.39-44), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului Negru Olesea care îi reprezenta interesele inculpatului, cu înștiințarea despre pronunțarea deciziei

integrale la 27 octombrie 2020, data la care a fost pronunțată integral decizia.

Conform art.231 alin.(2) - (3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului. La calcularea termenelor nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar, în speță, termenul de declarare a recursului conform art.422 Cod de procedură penală, a început să curgă la 28 octombrie 2020, ultima zi pentru declarare a recursului fiind 27 noiembrie 2020, însă recursul ordinar declarat de avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului a fost depus la 10 iunie 2021, prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează că, omisiune avocatei care a participat la judecarea apelului de a exercita calea de atac – recursul ordinar nu poate fi reținut în sarcina autorităților statului. Or, datorită independenței baroului avocatului în raport cu statul, conduita apărării revine în esență inculpatului și avocatul acestuia. Statul contractant nu are obligația de a interveni decât în cazul în care este evident incapacitatea avocatului din oficiu de a oferi o asistență efectivă sau în cazul în care este infirmat suficient cu privire la aceasta în altă manieră (Kamasinski împotriva Austriei, pct.65; Imbrioscia împotriva Elveției, pct.41; Daud împotriva Portugaliei, apct.38).

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Melnic Eduard în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Radu Evgheni XXXXX*, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 noiembrie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena